

KURJER CZĘSTOCHOWSKI

Niezależny dziennik polityczny, społeczny, gospodarczy i literacki.

Redakcja i Administracja: Częstochowa, ul. Najśw. Panny Marji 41. Telef. Nr 6.

Ceny ogłoszeń: za wiersz milimetryowy przed tekstem 1 złoty, w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Drobne ogłoszenia po 5 gr. za wyraz. Najmniej 50 gr.
Rękopisów nadesł. Redakcja nie zwraca. Redaktor przyjmuje od g. 6—7 w.

Prenumerata miesięcznie wynosi zł. 2 zamiejscowa zł. 2.50

Fundusz Pracy

Walka z bezrobociem w Polsce przechodzi ciągłą ewolucję.

W roku 1931 powołano Naczelny Komitet do walki z bezrobociem, który dostarczył pracy około 40 000 bezrobotnych. W rok później powstał Fundusz Pomocy, wyposażony już we własne źródła dochodu. Obecnie Fundusz Pracy, którego zadaniem będzie nietylko dostarczenie samej pomocy, lecz przede wszystkim stwarzanie nowych źródeł pracy.

Dla tej walki z kryzysem i bezrobociem stawiane są zarówno przez rząd, jak i sfery gospodarcze szerokie horoskopy.

Wprawdzie Fundusz operuje w stosunku do potrzeb środkami szczupłymi bo wynoszącymi zaledwie 100 kilka milionów, jednakże pieniądze te winny odegrać rolę drożdży, które wciągną w obrót gospodarczy znacznie większe kapitały. W ten sposób zadaniem Funduszu będzie nietylko łagodzenie sytuacji robotników, lecz i tworzenie zagadnień dla ożywienia życia gospodarczego.

Przyjęte na posiedzeniu komitetu naczelnego wytyczne działalności Funduszu Pracy skreślił jego naczelny dyrektor, poseł Madejski.

Sam Fundusz pracy żadnych robót prowadzić nie będzie. Pozostanie on ośrodkiem inicjatywy oraz koncentracji i repartycji środków finansowych.

Działalność jego zmierzać będzie przede wszystkim w kierunku powiększenia stanu zatrudnienia.

Realizacja tego podstawowego zadania odbywać się będzie zapomocą: finansowania robót ściśle sezonowych, odbywających się w określonych porach roku; przez tworzenie trwałych źródeł pracy, która na zawsze wyrwie bezrobotnych z kleszczy bezrobocia. Sfery miarodajne już w tej chwili posiadają oferty kilku towarzystw na budowę nowych sieci tramwajowych, wodociągowych, gazowych itp.

Ponadto wznowiona będzie akcja dzielenia się dnówkami, ograniczenia godzin pracy itp.

Jako zasadę przyjęto, aby wszelkie roboty stwarzały nowe wartości gospodarcze, t. j. miały charakter twórczy, a nie—konserwacyjny.

Na pierwszym planie robót figurują inwestycje o znaczeniu ogólnopolskim, t. j. drogi wodne, koleje, nowe szosy tranzytowe, meljoracje terenów, elektrownie, gazownie itp.

Na drugim planie znajdują się będą roboty lokalne dla samorządów w rodzaju rzeźni, wodociągów i tramwajów.

I dobieło tam, gdzie zajdzie potrzeba doraźnego zatrudnienia większej ilości bezrobotnych—dopuszczalne będą roboty publiczne w swoim tradycyjnym znaczeniu, bez oparcia o ścisłą kalkulację handlową.

Na roboty te przeznaczają się około 70 milionów złotych, przyczem dążyć będzie, by koszty robocizny stać nowiły możliwie największe pozycje. Na wszystkie te roboty Fundusz z reguły będzie srodkami tylko pożyczal, zastrzegając sobie nietylko oprocentowanie (do 3 proc. rocznie) lecz i amor-

tyzację pożyczek, która rozpoczynać się będzie po wykończeniu danej inwestycji.

Roboty te koncentrować się będą w głównych ośrodkach bezrobocia: na Śląsku, w Zagłębiach Węglowych, Zawierciu, Częstochowie. Płocku, Żyrardowie Łodzi i Warszawie.

Bezrobotni zaangażowani do robót w miejscach zamieszkania pracować będą 3 dni w tygodniu, zaś po za terenem zamieszkania po 5 dni. Stawki zarobkowe będą niższe od przeciętnych. Na terenie Śląska, Warszawy i Łodzi wynosić będą 4, wszędzie indziej 3 zł.

Bestjalstwo Teutonów

Torturowanie 3 studentów polskich we Wrocławiu

Katowice. — Według doniesień z Opola szczegóły uprowadzenia i krwawego pobicia trzech Polaków we Wrocławiu, przedstawiają się następująco:

Da. 6 b.m. student medycyny, Tadeusz Kania, kandydat filozofii, Franciszek Jankowski i nauczyciel Feliks Straszynski siedzieli w lokalu „Lands knecht“ przy ul. Albrechtenstrasse i rozmawiali po polsku. Na dźwięk mowy polskiej powien mężczyzna zażądał od nich dowodów osobistych, Kania zażądał od tego osobnika wylegitymowania się. Żądaniu temu osobnik ów odmówił i „zaprosił” trzech Polaków do „Brunatnego Domu”. Polacy udali się do głównej kwatery hitlerowców. Osobnik w cywilnym ubraniu zasiadł przy biurku i zażądał dowodów osobistych. Pierwszy pokazał legitymację studencką Franciszek Jankowski. W tej samej chwili policjant uderzył go w twarz. Pozostali dwaj Polacy musieli stać odwróci twarzą do ściany, z podniesionymi do góry rękami. Przy najbliższym poruszeniu byli kopani przez policjanta. Po sprawdzeniu dokumentów Kani i Straszynskiego, który przy tej okazji był również pobity, wywołano Jankowskiego do słabo oświetlonej sali, skąd wkrótce dwaj pozostali słyszeli uderzenia i krzyki Zkolei wywołano studenta Kanię.

Spojrzenie jego padło na bezwładne ciało Jankowskiego, który leżał skurczony na ziemi w kałuży krwi.

Kanię zmuszono do pochylecia się nad drewnianą przycę i zaczęto go bić pałką gumową. Gdy upadł zemdlony, otrzymał jeszcze kilka uderzeń. Wywołany następnie Straszynski otrzymał także około 50 uderzeń. Nieprzytomnych z bólu oblewano wodą i dalej bito. Wkońcu wszystkim skatowanym kazano umyć się i wyrzuceni na ulicę. Straszynski i Kania dowlekli się do samochodu i pojechali do mieszkania Kani. Po zmianie poszarpanych ubrań udali się oni do kliniki chirurgicznej uniwersytetu, gdzie rana Kani, sięgająca prawie do

Poza dostarczaniem pracy Fundusz dążyć będzie do zapewnienia bezrobotnym podstaw minimalnej egzystencji drogą kolonizacji wewnętrznej t. j. przerzucania bezrobotnych na rolę uzyskaną z meljoracji, przez kolonizację przedmiejską, ogrodnictwo, przez dostarczanie rzemieślnikom przemysłowym własnych rzemieślniczych warsztatów pracy.

Trzecią wreszcie formą walki z bezrobociem będzie prowadzenie i nadal doraźnej pomocy żywnościowej dla tych, którzy żadnych środków egzystencji nie posiadają. E. P. b

kości, została oczyszczona, naczynia krwionośne podwiązane, a rana zeszyta siedmioma szwami. Straszynski pozostał w klinice do południa bowiem groziło mu niebezpieczeństwo pęknięcia dużych obrzeków na plecach. Rany jego zeszyto dwoma szwami. Jankowski po opuszczeniu „Brunatnego Domu“ upadł obłąany krwią i stracił przytomność. Podnieśli go dwaj robotnicy. Stan jego zdrowia jest bardzo poważny. Ma on rany na głowie, na twarzy, ramionach i plecach. g

—o—

Pakt czterech pogrzebany

Titulescu zadał ciężki cios Mac Donaldowi

Londyn. — „Daily Herald” krytykuje posunięcia polityczne Mac Donalda i stwierdza, że jego odróżnienie polityczne nie przyniosą realnych wyników. Projekt paktu czterech mocarstw uważać należy za pogrzebany Mac Donald, zdaniem pisma, powinien zrozumieć, że dyplomatyczne sukcesy osiąga się tylko twardą celową pracą, a nie gestami dramatycznymi i politycznym fantazjowaniem.

Londyn. — Omawiając wizytę Titulescu w Londynie „Daily Herald” twierdzi, że rumuński minister spraw zagranicznych zadał Mac Donaldowi ciężki cios oświadczając, że w żadnym wypadku Mała Ententa nie przystąpi do narad z grupą 4-ch mocarstw

Titulescu dodał, że usiłowanie rewizji traktatów pokojowych w sposób proponowany przez pakt 4-ch mocarstw oznaczałoby wojnę. Z drugiej strony Niemcy również uderzyły w Mac Donalda, oświadczając, że o ile poparłyby projekt 4-ch mocarstw w zmienionej postaci, o tyle odmawiają poparcia projektu w zmienionej postaci, albowiem zmiany te czynią go dla Niemiec bezcelowym. Rząd Hitlera rozważał projekt jedynie dlatego, iż zamierzał użyć go w swej polityce rewizjonistycznej przeciwko Polsce.

Front narodowy w Gdańsku.

Gdańsk. — Odbyło się tu zebranie zarządu głównego partii narodowo-niemieckiej Obradom przewodniczył prezydent Senatu Ziehm. W czasie zebrania ustalono hasło wyborcze „Z Ziehmem do czerwono-biało-czarnego sztandaru” postanowiono dążyć do zjednoczenia frontu narodowego.

Dymisja dotychczasowego przewodniczącego partii niemiecko-narodowej, senatora Schegwana, została przez zarząd główny przyjęta. Na jego miejsce mianowano adw. Weisego, udzielając mu szerokich pełnomocnictw

Gdańsk. — Jedno z ugrupowań z ednoczenia narodowego, a mianowicie obywatelskie zjednoczenie pracy, do którego należy wielu urzędników gdańskich, rozwiązało się, dając swoim członkom instrukcję przystąpienia do partii hitlerowskiej. b

Niemcy pragną 10 lat pokoju

Rozmowa Hitlera z dziennikarzem angielskim

Londyn. — Wybitny ekonomista liberalny, naczelny redaktor „News Chronicle” sir Walter Layton, opisu je swoje spotkanie w Berlinie z Hitlerem.

W rozmowie o zagadnieniach z dziedziny polityki zagranicznej, Hitler, okazał się umiarkowanym — pisze Layton — podkreślił, że podstawą niemieckiej polityki zagranicznej jest przyjaźń z Anglią i Włochami. Dalej Hitler miał przypomnieć, że publicznie oświadczył gotowość przyjęcia planu rozbrojeniowego Mac Donalda, który — zdaniem jego — daje nadzieję utrzymania pokoju, zwłaszcza w połączeniu z tematami, omawianymi w Rzymie.

Niemcy — jak zapewnił Laytona Hitler, są gotowe przyjąć każdą formę kontroli zbrojeń, o ile będzie ona zastosowana jednakowo wobec wszystkich.

W zakończeniu miał Hitler oświadczyć, że Niemcy w dziedzinie polityki zagranicznej pragną pokoju, albowiem potrzebują koniecznie same dziesięciu lat pokoju.

Layton kończy, zaznaczając, że opuścił Niemcy pod wrażeniem, iż próba ogniowa Hitlera nasąpi nie w zakresie polityki zagranicznej, lecz przy rozwiązaniu zagadnień gospodarczych.

—o—

Narada w Waszyngtonie Zaproszenie „wielkiej czwórki”

Waszyngton. — Szefowie rządów francuskiego, włoskiego i niemieckiego (obok W. Brytanji) zaproszeni zostali do Waszyngtonu celem omówienia sprawy uzdrowienia światowej sytuacji gospodarczej.

Zaproszenia doręczono zostały ambasadorom wchodzących w grę państw — przyczem każdorazowo zaznaczono, że jeśli przybycie szefa rządu okazałoby się niemożliwe, to pożądany byłby przyjazd innego członka rządu.

Premjer angielski odjedzie w dniu 15 kwietnia na pokładzie statku „Berengarja” do Nowego Jorku i powróci tym samym statkiem. Mac Donald przybędzie do Nowego Jorku w dniu 21 kwietnia.

W ciągu trzech dni premier angielski będzie wraz z córką Izabellą gościem prezydenta w Białym domu. W dniu 26 kwietnia Mac Donald odpłynie z Nowego Jorku do Anglii, dokąd przybędzie w dniu 3 maja.

Jak się dowiaduje korespondent „United Press”, prezydent Roosevelt przygotowuje „amerykański plan”, zmierzający do ponownego ożywienia

gospodarki i handlu międzynarodowego. W planie tym, wielką rolę przypisuje prezydent zniesieniu międzynarodowych cel.

London. — W związku z wyjazdem Mac Donalda do Waszyngtonu, oraz z zaproszeniem Francji, Włoch i Niemiec do wzięcia udziału w przedwstępnej konferencji gospodarczej, waszyngtońskie koła polityczne rozpatrują również możliwość zaproszenia Japonji.

W związku z tym projektem pozostaje niewątpliwie decyzja rządu Stanów Zjednoczonych wstrzymania się od jakiegokolwiek akcji w sprawie Dalekiego Wschodu.

Zakłady Radjotechniczne „STATOR”

sp. z ogr. odpow.

Częstochowa, ul. Najśw. Marii Panny 39.

3-lampowy odbiornik w cenie 2-lampowego
Prosimy nas odwiedzić i porównać cenę.

Bezczelność pruska na polskim Śląsku nie zna granic.

Rybnik. — Wczoraj wieczorem dokonana w Rydułowicach banda niemieckich bojowców napadu na przybyłych samochodem z Rybnika czterech Polaków.

Kilkunastu bojowców otoczywszy samochód, wywlekło jednego z akademików, niejakiego, niejakiego Ziemickiego z Rybnika i dotkliwie go pobito, wykrzykując przytem „Heil Hitler”, „Precz z Polską”.

Wobec podniesionego alarmu, Niemcy zbiegli.

Wdrożone natychmiast dochodzenia doprowadziły do ujęcia 17 sprawców napadu, z których jeden posiadał odznakę oddziałów hitlerowskich. Wszystkich ujętych odesłano dziś do starostwa, gdzie odbywa się rozprawa karno-administracyjna. Orzeczenie zapadnie późnym wieczorem.

Należy dodać, że jest to już drugi napad w tym tygodniu na polskich akademików na terenie powiatu rybnickiego.

—o—

Komuniści przeciw szturmowcom Krwawa bitwa na ulicach Wrocławia.

Berlin. — Ub. nocy doszło na Schwertstrasse we Wrocławiu do krwawych starć, wywołanych, jak twierdzi urzędowy komunikat policyjny, przez grupę komunistów oraz osób, które ostatnio starały się bezskutecznie o przyjęcie do partji narodowo-socjalistycznej. Szturmowcy otworzyli na przeciwników regularny ogień rewolwerowy, w wyniku którego dwie oso-

by zostały zabite, a dwie ciężko ranne. Koło godz. 4-ej rano policja przeprowadziła w mieście, a przedewszystkiem w dzielnicy robotniczej Wrocławia, wielką obławę na komunistów.

W akcji tej uczestniczyły po raz pierwszy oddziały szturmowe w liczbie kilku tysięcy ludzi. Szturmowcy pozamykali kordonami wszystkie wyloty ulic, nie przepuszczając nikogo.

„Nie traćmy równowagi” Dziennik litewski o związku państw bałtyckich

Kowno. — Organ chrześcijańskiej demokracji „Ritas” ogłasza bardzo znamieny artykuł pióra dr. Bistrasa na temat związku bałtyckiego, zatytułowany: Nie traćmy równowagi.

Dr. Bistras pisze: „Sprawa związku państw bałtyckich, dotycząca jednocześnie problemu wileńskiego, rozpełtała burzę namiętności. Stronnicy i przeciwnicy związku na Litwie i popowiadaniem swych opinii. Nie obeszło się przytem bez insynuacji i inwektyw. Między innymi dyrektor departamentu ochrony obywatelskiej, Nowak a przemawiając w dniu 3

kwietnia na zebraniu Związku Młodej Litwy na temat problemu państw bałtyckich wyraził się, iż ubolewać należy, że wśród Litwinów znaleźli się dezertery z pola walki o Wilno. Niepodobna zgodzić się na to, aby każdy kto wskazuje inne drogi porozumienia niż dr. Nowakas, nazywany był dezerterskim. Nie większą też wagę posiada argument dyr. Nowakasa, jakoby związek bałtycki był pogrzebaniem sprawy wileńskiej. Zresztą stwierdzenie, że związek bałtycki prowadzi wprost do Wilna byłoby również jedynie frazesem.

Zw. bałtycki miałby jedynie na celu ochronę niepodległości państw bałtyckich przed zakusami wrogich sąsiadów. Związek ten mógłby ewentualnie dopomóc w rozstrzygnięciu tak doniosłego na Litwie problemu, jakim jest problem wileński. Nie jest to jednak bezpośrednim celem związku. Litwa zaś poza Wilnem ma jeszcze na widoku sprawę niezawisłości, którą to sprawą nie wolno nie zajmować się.

Mańkowski, powracający z pogrzebu ks. biskupa Nowaka.

— Na stacji pogranicznej Niegorolewo władze sowieckie aresztowały syna Bucharina, który starał się przedostać do Polski.

— W Gdańsku hitlerowcy napadli na jadalnię żydowską „City” i pobili pałkami znajdujących się tam gości oraz gospodarza, poczem zbiegli.

— Kardynał Verdier ogłosił list pastercki, zalecający klerowi francuskiemu oraz wiernym wznoszenie modłów dla odwrócenia nieszczęść, które nawiedziły obecnie żydów.

— Cracovia zremisowała na wczorajszym meczu z Legią (Warszawa) w stosunku 2 : 2.

— Według werdyktu sędziów do-raznych w ostatnich dniach rozstrzelano na Białorusi sowieckiej 35 osób.

— Koncert wydawniczy Mossego w Berlinie wraz z „Berliner Tageblattem” przeszedł w ręce hitlerowskie. Na czele nowego koncertu stał min. Rzeszy Ost.

— Dla krajów związkowych Rzeszy zostanie mianowanych 10 namiestników, min. Georing zostanie premierem pruskim.

— Inż. Zaremba wniósł podanie do sądu w którym prosi o przyznanie Remusi (nieślubnej córce Gorgonowej) prawa noszenia jego nazwiska.

Wynikiem obławy było aresztowanie ponad 100 osób, wśród których znajduje się szereg wybitnych przywódców komunistycznych. Policja uzasadnia wielką obławę tem, że w ostatnich dniach zauważono, iż partja komunistyczna zaczyna się ponownie organizować i przygotowywać do wojny domowej.

Komuniści stworzyli grupy terrorystyczne, które przez rozmaite zamachy terrorystyczne miały walczyć z rządem i popierającymi go partjami.

Podczas obławy w ręce policji wpaść miały wielkie zapasy broni, w postaci kilku lekkich karabinów maszynowych, karabinów ręcznych oraz wiele rewolwerów, w tem większość pochodzenia zagranicznego, oraz amunicji.

Chwila bieżąca.

— W Żywiecu zmarł arcyksiąże Karol Stefan Habsburg przeżywszy lat 73.

— Sowiety projektują lot do stratosfery na połowę czerwieca b. r. do maksymalnej wysokości 22 klm. Aparat do lotu jest już na ukończeniu.

— W pociągu Przemyśl—Włodzimerz Wołyński w przedziale I klasy zmarł nagle ks. arcybiskup wołyński

— Niech ją pan ucałuje — rzekła.

Artysta okrył pocałunkami rumianą twarzyczkę dziecka, które pod wpływem pieczyoty zaczęło się chichotać.

Na oblicze Henryki wystąpił rumieniec purpurowy. Zdawało się jej, że sama otrzymuje te pocałunki.

Powóz ruszył.

— Przyszły artysta wielki! — rzekł Dufour rozczulony (wie- my, że łotr na zawołanie umiał być czułym). Albo nie mam mózgu pod czaszką, albo za rok od dnia dzisiejszego pani hr. de Lucenay, wdowa po moim panu, nazywać się będzie wprost tylko panią Juljuszową Claude..

— Przyszłość jest w ręku Boga — odrzekł sentencjonalnie Juljusz.

— Ale jakim sposobem — pytał dalej Dufour — skończył życie hrabia?

— Przez własną nieostrożność.

— Jakto?

— Użył lornetki Lobba — odrzekł Claude.

— Ach! — zawołał Dufour zachwycony. — Co za wspaniałe rozwiązanie melodramatu.

*
* * *

W trzy dni po tych wypadkach, hrabia de Lucenay-Charente, którego samobójstwo potwierdzone zostało aktem urzędowym, został pochowany na cmentarzu Chennevieres, o ile można było najdalej od rodzinnego grobu Daurayów.

Niepodobieństwem było ukrywać dłużej przed Henryką śmierci jej ojca.

Bolesna ta i niespodziewana wiadomość, udzielona kilka dni wcześniej, byłaby ją przyprawiła o śmierć, ale teraz, gdy młoda wdowa odzyskała swą córkę, znalazła dostateczne siły do zniesienia tego ciosu.

* d. c. n.

MAŻ ZA MILJONY

POWIEŚĆ.

196)

— Wyjechał? — zapytała żywo pani Dauray. — Czy uciekł może, dlatego, że przewidywał, iż zbrodnie jego są wiadome?

— Nie uciekł, pani, lecz nie żyje!

— Nie żyje! — powtórzyła Henryka osłupiała.

— Tak.

— Jakim sposobem umarł tak nagle.

— Odebrał sobie życie.

— Czy jest pan tego pewny?

— Widziałem!

— Ach! moja córka, moja córka — szeptała młoda matka, całując z uniesieniem Marję Magdalę — jakże dobrym jest Bóg! Więc jesteście wolni!

— Moje dziecko — rzekła p. Dauray — zabierajmy mamkę i wracajmy do willi.

— Pan — dodała wdowa, zwracając się do Juljusza Claude — naprawił choć w części wyrządzone zło. Nie będę surowszą od mej córki, która panu przebacza. Gdy nadejdzie czas właściwy, dom nasz będzie dla pana otwarty.

Henryka podała rękę artyście i szepnęła głosem cichym:

— Wrócił mi pan córkę. Dziękuję.

Juljusz wziął jej drobną rękę i dotykając jej ustami, czuł w sobie rozplywające się serce.

Pani Dauray, Henryka, mamka i Anusia, odprowadzone przez Juljusza Claude odeszły i siadły do powozu. Pani Lucenay trzymała ciągle na rękach swą córkę i gdy Dufour zamykał drzwiczki, podsunęła ją Juljuszowi.

KRONIKA

Kalendarzyk

1933	KWIECIEŃ	Słońca
	11	wschód 5.01
	Wtorek	zachód 6.23
	Dziś Ezechiela	
	Jutro Leona	

Nocne dyżury aptek

W nocy z dnia 10 na 11 bm. otwarte będą następujące apteki:

p. Walocho III Aleja Nr. 50
p. Pieńkowskiego i Reterskiego, ulica

W nocy z dnia 11 na 12 b. m. otwarte będą następujące apteki:

p. Mandata i Nowaka St. Rynek № 2.
p. Włosińskiego ul. 7 Kamienic № 27.

Z repertuaru Teatru i Kin.

Teatr Kameralny.

„Papa kawaler“

Kino „Odeon“.

„Ścigana przez los“.

Kino „Nowości“.

„Transatlantic“ »Postrach Arizony«

Kino „Oaza“.

„Djabełski pazur“.

Ferje świąteczne w szkołach.

Ferje świąteczne we wszystkich szkołach rozpoczynają się od środy 11 b. m. włącznie i trwać będą do wtorku 18 b. m. Normalne wykłady rozpoczną się od środy 19 b. m. o zwykłej porze.

— **Poczta w okresie świąt.** Minister poczt i telegrafów wydał zarządzenie regulujące pracę w urzędach pocztowych. W Wielką Sobotę dn. 15 bm. urzędy pocztowe czynne będą do godz. 18-ej, poczem w pracy nastąpi dwudniowa przerwa do dn. 18 bm. W ciągu dwóch dni świątecznych doręczane będą przesyłki pilne oraz paczki żywnościowe.

— **Pociągi „popularne“ w Częstochowie.** Wczoraj przybył do naszego miasta, zgodnie z zapowiedzią t. zw. pociąg popularny z Krakowa, wiozący przeszło 1000 osób. Pociąg ten składał się z tak wielkiej ilości wagonów, że musiano go zaopatrzyć w dwa parowozy. Oprócz krakowskiego pociągu, przyjechał również i pociąg „popularny“ z Katowic, mieszczący przeszło 500 pasażerów. Po całodziennym pobycie i zwiedzeniu całego miasta, zwłaszcza zaś Jasnej Góry, pociągi te o godz. 18-ej wyruszyły w powrotną drogę.

— **Sukces częstochowskiego sportowca w Katowicach.** W niedzielę odbył się w Katowicach bieg naprzemienny o mistrzostwo okręgu śląskiego, do którego należy i Częstochowa.

W biegu seniorów na dystansie 4000 metrów odniósł nieda sukces doskonały biegacz częstochowski Wiszczyk z Brygady, który zajął trzecie miejsce.

— **Miasta domagają się przywrócenia prawa egzekucji i wymiaru podatków.** W ubiegłą sobotę w magistracie odbyła się konferencja przedstawicieli Częstochowy i miast Zagłębia Dąbrowskiego. W konferencji wzięli udział kierownicy tymczasowych Zarządów Sosnowca, Będzina i Zawiercia, pp.: Anstandt, Rzeckowski i Langnert, wiceprezydent Dąbrowy Górniczej p. Trzemiński. Częstochowie reprezentowali pp. komisarz Mazur, jako przewodniczący konferencji oraz wicekomisarz Maciejowski, kierownik wydziału podatkowego mgr. Sokołowski i kierownik wydziału egzekucyjnego Jung.

Przedmiotem obrad był cały szereg spraw finansowych, a w szczególności przekazanie wymiaru likwidacji skarbowych i miejskich dodatków—urzędowi skarbowemu, oraz przekazanie egzekucji zaległych podatków urzędowi skarbowemu, co ujemnie odbiło się na finansach miast.

W konkluzji uchwalono zwrócić się do ministerstwa i urzędu wojewódzkiego w Kielcach z prośbą o przywrócenie tym miastom prawa egzekucji i wymiaru podatków. Na tem konferencje zakończono.

Nowootworzony

Zakład Krawiecki ubiorów męsk. i okryć damskich

Ludwika Bartnika

Częstochowa, ul. Dąbrowskiego nr. 8

Wykonuje zamówienia tanio, szybko i solidnie. — Najświeższy krój. — Najnowsze żurnale. — Obfita kolekcja materiałów bielskich.

Reorganizacja w szkolnictwie średnim

W gimnazjach powstaje kl. I-a zamiast III-ej

— Min. oświaty podpisał w sobotę rozporządzenie o reorganizacji szkolnictwa średniego w roku 1933 | 34. We wszystkich gimnazjach państwowych powstanie klasa pierwsza nowego typu zastępująca dotychczasową klasę trzecią, co jest zapoczątkowaniem zasadniczej reformy szkolnictwa. Rozporządzenie kasuje klasę drugą

gimnazjów państwowych oraz ustala, że szkoły prywatne ogólnokształcące, które nie skasują w nadchodzącym roku szkolnym klasy pierwszej, nie będą mogły ubiegać się o pełne prawa państwowe. Ministerstwo wyda niebawem nowy program nauczania w szkołach średnich.

—0—

Akademja poselska BBWR.

w sali Straży Ogniovej.

Wczoraj wieczorem w wypełnionej po brzegi sali Straży Ogniovej, odbyła się akademja poselska BBWR. Akademja przewodniczył prezes Rady Powiatowej BBWR. dyr. Dominik Zbierski. Na mównicy ukazał się dostojny prelegent wicemarszałek sejmiku dr. pos. Polakiewicz, powitany hucznymi oklaskami. Z ust jego popłynęły słowa, w których dał obraz na stawienia psychologicznego społeczeństwa polskiego, po długotrwałej niewoli, tak charakterystycznego dla tegoż pokolenia. Ciągłe żale na własny rząd, dopatrywanie się w błachostkach wielkich tradycji, nieufność do władz—to najważniejsze naderowe wady Polaków. Lwią część przemówienia prelegent poświęcił omówieniu ustawy samorządowej. Wyjaśnił zebrany, że dawniejszy samorząd to ruina dla miasta, które musiałyby prędzej czy później upaść. Z kolei rozprawił się z nieistotnymi, pozabawionymi racji bytu, zarzutami opocyci, która jedynie ma na celu własny interes.

Omawiając sprawę ustalenia 10-cio

letniej kadencji dla burmistrzów, mówca zaznaczył, że dotychczas burmistrzem mógł zostać człowiek nie mający pojęcia o prowadzeniu skomplikowanej gospodarki miejskiej, wskutek czego, miasto takie popadało w długi i w końcu dochodzi do tego, że komornik licytuje gmachy miejskie.

Mówca zwrócił się do zebranych, aby więcej uwagi i pracy poświęcili sprawom tych miast i gmin wiejskich, aniżeli przejmowali się sprawami politycznymi, na które tak czy owak wpływu nie mają.

Zabierał głos jeszcze poseł Tkaczyk, podkreślając dobre strony nowego ustawy samorządowej, a szczególnie utworzenie zawodowych burmistrzów i wójtów oraz podniesienie granicy wieku wyborczego.

Ostatni przemawiał dyr. Zierski, nawołując do pracy w samorządzie miejskim, który jest najlepszą siłą życia publicznego.

Zebrana publiczność zgotowała długotrwałą owację prelegentom opuszczającym salę.

Uroczysta akademja „Strzelca“ z okazji 25-lecia istnienia Zw. Strzeleckiego

— W niedzielę o godz. 11 w sali Rady Miejskiej odbyła się uroczysta akademja z okazji 25-lecia istnienia Związku Strzeleckiego.

Akademja rozpoczęła się odegraniem hymnu państwowego, poczem na trybunę wszedł profesor Mikołajtis, który wygłosił dłuższe okolicznościowe przemówienie, streszczając w niem historję powstania Związku Strzeleckiego. Słuchacze z zapartym tchem wsłuchiwali się w słowa prelegenta, które roztaczały przed ich oczyma barwny kalejdoskop dziejów „Strzelca“ jego ofiarną pracą dla Polski w chwilach, gdy jeszcze naród skuty był w kajdany niewoli, bohaterski i szaleńczy marsz na Kielce, będący odruchem dążeń wielkiego narodu a uosobniony we wspaniałej postaci Marszałka Józefa Piłsudskiego, inicjatora i założyciela podwalin armji polskiej i Związku Strzeleckiego.

Po przemówieniu prof. Mikołajtisa, orkiestra 27 pp. odegrała kilkanaście pieśni legjonowych tak miłych sercu Polaka, oraz kpr. Gotwalski wykonał

artyściecznie na wiolonczeli kilka utworów Bacha i Popera. Podczas akademji na salę weszli wicemarszałek Sejmu dr. Polakiewicz pos. dr. Biluchowski i pos. Tkaczyk. Z kolei odbyło się wręczenie nagród za najlepsze wyniki w strzelaniu podczas tygodnia strzeleckiego. Do zwycięskich strzelców krótko przemówił zastępca d-cy 7 dyw. piechoty pułk dypl. A. Myszowski, a następnie wręczył im nagrody.

Za najlepsze wyniki w strzelaniu na odległość 50 metrów nagrody otrzymali: pp. Orzeł (srebrna papierosnica), Janiec (złoty medal), Stępowski (srebrny medal), kapr. Grabiński (dyplom). Za najlepsze wyniki na odl. 25 metrów, nagrody otrzymali: pp. Stępowski (statuetka Marsz. Piłsudskiego), Nanys (złoty medal) Perkowski (srebrny medal), Gryglewski (dyplom).

Przy dźwiękach Brygady, licznie zgromadzeni uczestnicy opuścili salę, wynosząc jaknajlepsze wrażenie.

Precz z pismami i film. niemieckimi!

Akcja Częstoch. obwodu Legjonu Młodych.

Jako odpowiedź na bestjałskie pobicie trzech polskich akademików we Wrocławiu i systematyczne gnębienie prasy polskiej w Niemczech przez Hitlera, częstochowska młodzież należącą do Legjonu Młodych wczoraj w godzinach wieczorowych urządziła demonstrację przeciwhitlerowską.

Młodzież przeprowadziła publiczną kontrolę wszystkich kiosków, „Ruchu“ i biura dzienników „Renoma“, gdzie „skonfiskowano“ dzienniki i czasopisma niemieckie, które z kolei spalono na placu magistrackim. Przy płonącym stosie bibuły niemieckiej, członek Legjonu Młodych, scharakteryzo-

wał wypadki zaszłe obecnie na terenie Rzeszy i nawoływał do bojkotu Niemiec.

Padły okrzyki: „Precz z Hitlerem“ i „Niech żyje Najjaśniejsza Rzplita i Zwycięski Wódz Marszałek Józef Piłsudski“.

Niestety epilog tej pięknej manifestacji został nieco zakłócony przez pewne hitlerowskie elementy z pod swastyki OWP., które korzystając ze zbiegowiska, zaczęli rozrzucać ulotki, wzywające do bojkotu żydów i wznosić okrzyki: „Precz z żydami“, „Niech żyje Hitler!“

Drugi akt wczorajszej manifestacji odegrał się w „Grand-Kinie“, gdzie wyświetlany jest niemiecki film z Marleną Dietrich.

Młodzież wkroczyła na widownię i zabroniła wyświetlania obrazu. Na estradę wszedł komendant Legjonu i przemówił do publiczności, prosząc o opuszczenie sali i zbojkotowanie filmu niemieckiego. Lwia większość naszego społeczeństwa opuściła widownię, wykazując tem wysokie zrozumienie poczucia solidarności, znalazły się jednak i pewne „patszywe owce“, które nie chciały wyjść z kina, wobec czego dyrekcja kina w dalszym ciągu wyświetlała obraz. Na znak oburzenia i protestu, młodzież zalepiła gablotki z fotosami, arkuszami papieru, na których napisano „Hańba Polakowi, idącemu na film niemiecki“.

Policja we wszystkich wypadkach pilnowała porządku nie dopuszczając do tego, aby zajścia przybrały groźniejsze rozmiary.

Kochanek skradł mężowi żonę... i pieniądze.

Jeden z patrolujących wywiadowców śledczych, onegdaj wieczorem zauważył na ul. Lublinieckiej jakąś podejrzaną parę, która na widok wywiadowcy przyspieszyła kroku. Będąc w przeświadczeniu, że ma przed sobą parę przestępców, wywiadowca dogonił ich i odprowadził do wydziału śledczego.

Tu istotnie ustalono, że przytrzymani są poszukiwani przez wydział śledczy w Łodzi. Ona nazywa się Krystyna Kubatowa, zamężna, a on Henryk Krupa, jej kochanek. Skradł p. Kubatowi 2500 zł. a co gorsze i żonę, i w najlepszej zgodzie wyfrunęli z gniazdka. Przy aresztowanych znaleziono 1800 zł. Ciekawe co powie p. Kubat swej małżonce po powrocie do domu?

Bo p. Krupa narazie będzie zabezpieczony od drażliwego pytania zdradzonego i okradzonego małżonka. Coś robił łobuzie przez te kilka dni z moją żoną i gdzie masz 700 zł.?!..

— **Oryginalne zawody piłkarskie.** Wczoraj na meczu piłkarskim „Gwiazdeczka“—„elektryczność“ wydarzył się mocny zabawny fakt, który jednak w skutkach był fatalny i na długo pozostanie w pamięci skarbnika klubu „Gwiazdeczka“ p. Emila Nieogłędnego.

Oto w czasie meczu zarówno widzowie jak i piłkarze przy kopnięciu piłki słyszeli jakiś metaliczny dźwięk. Ale nie zdawali sobie sprawy z tego.

Tymczasem prawy obrońca „Elektryczności“ p. Mocny silnym kopem przerzucił piłkę poza ogrodzenie boiska, akurat znalazł się jakiś przygodny amator cudzych rzeczy, widząc piłkę, zabrał ją i ulotnił się. Mecz przy stanie 0:0 przerwano.

Naraz przy bramie powstało zamieszanie, jakiś zziębnięty pan z teczką pod pachą usiłował się przedrzeć przez zbitą masę widzów. Okazało się, że był to skarbnik p. E. Nieogłędny, który wpadł na oryginalny ale niepraktyczny sposób przechowywania pieniędzy klubowych w pęcherzu gumowym od piłki.

Przez szybkę przesunął monety 2-złotowe i w ten sposób uskładał 70 zł. Zapomniał jednak piłkę usunąć z magazynu ogólnego i kapitan drużyny w roztargnieniu zabrał ją do gry.

Koniec tej historii jest już wiadomy.

P. Emil Nieogłędny dostał burę od prezesa klubu za bezmyślność i polecenie składania odtąd wszelkich pieniędzy klubowych na książeczkę w jednej z kas oszczędnościowych.

Z KRAJU.

Walka z szaleńcem

Pobił matkę, dwie siostry i zbiegł

(—) Wczoraj po północy, w mieszkaniu Szmula Rozenberga, handlarza, w Warszawie rozległy się przeraźliwe krzyki. Jednocześnie dał się słyszeć brzęk wybijanych szyb w oknach

Jak się okazało, syn Rezenberga, 20-letni Pejsach, od czterech lat chory na rozstrój nerwowy, dostał ataku szału. Zranił on matkę Chanę w czoło, siostrę Topcię ugryzł w brzuch drugą siostrę Szajndłę uderzył pięścią w nos.

Przerażeni demownicy uciekli w negliżu do sieni. Nadbiegli sąsiedzi dopomogli skrepić sznurami szaleńca, który resztę nocy spędził spokojnie.

Rano matka przewiozła chorego do szpitala na Czystem, gdzie swego czasu był już na kuracji 7 miesięcy. Lekarz zdjął mu sznury z rąk, lecz nie przyjął go do szpitala. Wtedy przewieziono nieszczęśliwego do 1-szej stacji miejskiej opieki społecznej prosząc kierownika o ułatwienie w umieszczeniu chorego. I tym razem prośba pozostała bez skutku. Matka udała się w stronę domu. W drodze, na rogu ul. Dzikiej i Konarskiego, Rozenberg nagle wyrwał się i uciekł w kierunku ul. Zamenhofa. Pościg i alarm kobiet oraz przechodniów nie dał wyniku.

Po 50 latach pobytu na Syberji zesłaniec wrócił do kraju

(—) Wczoraj wieczorem pociągiem pośpiesznym z Mińska przybył do Białegostoku p. Roch Zacheusz Paszkowski, liczący 83 lata, który przebył na Syberji 50 lat skazany w swoim czasie przez rząd rosyjski na zesłanie [za udział w polskim ruchu socjalistycznym.

P. Paszkowski przyjechał z małżonką swą, która dzieliła z nim trudny zesłania na Syberji przez długi szereg lat. Od Baranowicz, gdzie na stacji witali pp. Paszkowskich kolejarze z orkiestrą, towarzyszył obojgu sędziwym zesłańcom przedstawiciel Związku Obrony Kresów Wschodnich.

Na dworcu w Białymstoku oczekiwali pp. Paszkowskich: starosta grodzki dr. Zak, który powitał p. Paszkowskiego w imieniu wojewody białostockiego, oraz komisarz rządowy p. Nowakowski i prezydent Związku Obrony Kresów Wschodnich.

CZARNOKSIĘŻNIK

Dyrektor teatryku wpada ze złością do garderoby czarnoksiężnika:

— Pani!... Przędź. Publiczność niecierpliwi się.

— Zaraz! — odpowiada aktor — Przecież muszę się ubrać, cudu dokonać nie mogę!

Rok założenia 1848

Firma

H. IMICH

w Częstochowie
ul. Panny Marji 16, telefon 97.

poleca pierwszorzędnej jakości:
farby, pokost, lakiery, cement i gips,
wyroby szczerpkarskie,
oraz wszelkiego rodzaju papiery.

„Sokół Morski”

okrętem szpiegów niemieckich

Dziwną tajemnicę kryje okręt przytrzymany przed kilku dniami przez francuskie władze portowe w pobliżu Brest.

Okręt ten o nazwie „Sokół Morski” na wodach francuskich wykonywał podejrzane przejazdy i w tajemniczy sposób znalazł się niedawno w pobliżu miejsca katastrofy norweskiego parowca „Bergfried” jako jeden z pierwszych, usiłując rzekomo przyjść z pomocą, a po zakończeniu tej akcji nie odpłynął w dalszą drogę, lecz manewrował w ciągu najbliższych dni w sąsiedztwie głównego portu wojennego Francji.

Stwierdzono dalej, że najczęściej zatrzymywał się w pobliskim, militarne bardzo ważnym porcie Douarnez (na południe od Brestu) i to ostatecznie spowodowało władze francuskie do rozciągnięcia nad nim ściślejszej kontroli.

Pomocniczy port w Douarnez przeznaczony jest bowiem głównie do pomiarów technicznych przy wykonywaniu prób jazdy przez nowe francuskie jednostki bojowe.

Po zatrzymaniu tego podejrzanego intruza niemieckiego stwierdzono, że załogę „Sokoła Morskiego” stanowi wyłącznie oficerowie marynarki niemieckiej, co dowodzi, iż statek ten pełni szczególne usługi i jest niewątpliwie narzędziem specjalnego, bardzo groźnego szpiegostwa techniczno-morskiego.

NA ULICY

Zimowy mroźny wieczór. Na rogu ulicy stoi dziecko i rzewnie płacze. Jakaś starsza pani podchodzi i usiłuje je uspokoić.

— No nie płacz mała!...

Nie pomaga to jednak i dziecko nadal zalewa się łzami.

— Masz, kup sobie cukierka i nie płacz.

— Dziękuję — odpowiada dziecko przez łzy.

— A będziesz grzecznym chłopczykiem?

— Nie będę.

— Dlaczego?

— Nie mogę!

— Dlaczego nie możesz?

— Bo ja nie jestem chłopczykiem jestem dziewczynką!

Sledztwo w tej zagadkowej sprawie otoczone jest narazie głęboką tajemnicą.

Sztuka Katerwy

w Helsingforsie

(x) Fiński teatr Narodowy w Helsingforsie wystawił sztukę Bohdana Katerwy p. t. „Przechodzień”.

Szatkę na język fiński przełożył dyrektor teatru i prezes Tow. fińskiego polskiego Eino Kalima, który ją jednocześnie reżyserował.

Sztuczne wargi i nosy dla męczennic urody

(x) W Nowym Jorku odbył się zjazd, w którym wzięli udział przedstawiciele 32,000 instytucji piękności. Zjazd ujawnił cały arsenał sztuk i sztuczek, do których uciekają się kobiety, aby podnieść swoją urodę.

W instytucjach można nabyć sztuczne wargi, nosy, rzęsy, a nawet paznokcie.

Sztuczne wargi nakłada się na prawdziwe i trzymają się całą dobę. Para takich warg kosztuje pół dolara, a można sobie wybrać oowolny ich kształt. Sztuczne uszy zakłada się również na prawdziwe, jak futerały.

Co się tyczy nosów, oświadcza jeden ze specjalistów tego rodzaju operacji: „Wielu kobietom podobają się nosy z lekka garbate, niektóre chcą mieć nosy zadarte. Za pomocą małej operacji zdobyć można kształt”.

Sztuczne nosy kosztują obecnie 35 dolarów, ale jest nadzieja, że ceny wkrótce spadną.

Zawikłana kwestja protokularna

(x) Miss Frances Perkins, minister pracy w gabinecie prezydenta Roosevelta, wysunęła kwestję protokularną, nie mającą precedensu: jakie miejsce ma zajmować podczas obiadów urzędowych? Czy ma być traktowana jako kobieta, czy jako minister? Czy ma przywilej przed małżonkami innych ministrów, zajmujących poważniejsze od niej teki w randze admi-

nistracyjnej? Gdzie ma usadowić swego męża? Bo miss Frances Perkins, znana pod tem nazwiskiem ze swej pracy społecznej, w rzeczywistości jest panią C. Wilson. Czy inż. Wilson ma prawo do tych samych względów kurtuazyjnych, co i „połowice” innych ministrów? Czy ma zająć miejsce między dwoma mężczyznami?

Szef protokołu w Waszyngtonie bada obecnie poważny problemat, którego wynik jest oczekiwany z największym zaciekawieniem w kołach rządowych i dyplomatycznych stolicy Stanów Zjednoczonych.

Wózek dziecięcy

tanio sprzedam, ul. N. Marji Panny 28, dozorca wskaże.

KĄCIK RADJOWY.

Warszawa, wtorek 11 kwietnia.

- 12.10 Płyty gramofonowe.
- 15.30 Komunikat Państw. Urzędu Wych. Fizyczn. i Państw. Zw. Sport
- 15.50 Płyty gramofonowe
- 16.20 Odczyt dla maturzystów.
- 17.00 Koncert.
- 18.00 Odczyt dla maturzystów.
- 19.20 „Bieżące wiadomości rolnicze”.
- 19.45 Prasowy dziennik radiowy
- 20.00 Transmisja z Teatru Wielkiego.

Żony dobrej, serdecznej, młodej z kilku tysiącami złotych, szuka kawaler na stanowisku, lat 25. Oferty z fotografiami (za zwrot ręczną słowem honoru) składać do Administracji „Kurjera” pod „Dobra żona”.

Poszukuję 2-ch lub 3-ch pokoi z kuchnią z wszelkimi wygodami w śródmieściu. Wiadomość w Administracji pod „Lokal” 1237

Wykwintną konfekcję dziecięcą poleca „Halina”. Al. Kościuszki, 1 | 5

Biuro „WAWEL” posiada największy wybór realności, najkorzystniej pośredniczy przy kupnie i sprzedaży. — Zgłoszenia przyjmuje, oraz informacji udziela bezpłatnie: Biuro „WAWEL” Kraków, Grodzka 60, tel. 108—60 (30—13)

Do sprzedania dom z placem frontowym na dwie ulice, przy torze kolejowym w Częstochowie. Wiadomość w Administracji „Kurjera”

Poszukuję 2 pokoje z kuchnią oraz 1 pokój z kuchnią, możliwie w śródmieściu. Oferty w Administracji „Kurjera” pod „Pokoje”.

Do sprzedania oficyna parterowa nowa z placem, ogrodem i ziemią orną łącznej przestrzeni około 3 mórg w Częstochowie, blisko śródmieścia. Bliższa wiadomość: ulica Wilsona № 34, mieszkania № 16.

Dam zajęcie z dobrym wynagrodzeniem, za pożyczanie 1 do 2 tys. zł. z zabezpieczeniem hipotecznym. Oferty kierować do Administracji Kurjera, pod „Pewna Lokata”

Biuro Dzienników i Ogłoszeń

„RENOMA”

wł. Marjan Żukowski

Częstochowa, Aleja 21, tel. 448

PRZYJMUJE: Ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych,

POLECA: Dzienniki i czasopisma krajowe i zagraniczne

SPRZEDAJE: Wyroby tytoniowe, papierosy, oraz znaczki stemplowe, pocztowe, weksle i t. p.

KALENDARZE NA ROK 1933.

OBSŁUGA SZYBKA I SOLIDNA

GOSPODA LUDOWA

Częstochowa, II Aleja 41, (w podwórzu)

- Wydaje:
- 1) obiady z dwóch dań z pieczywem—60 groszy
  - 2) Zupa z chlebem 30 groszy
  - 3) Dania gorące 50 groszy
  - 4) Szklanka herbaty lub piwa 20 groszy

Gospoda ludowa ma na celu przyjąć z pomocą mniej zamożnym warstwom ludności, które w tych ciężkich czasach borykają się z trudnymi warunkami bytu zmuszone są kosztem zdrowia czynić oszczędności budżetowe.

Kuchnia, prowadzona przez długoletniego kuchmistrza i współwłaściciela b. restauracji „Polonia” p. Czesława Matusiaka. (5)

Gospoda otwarta od godz. 7 rano do 23, bez przerwy.

Redaktor i Wydawca: JÓZEF WAJZNER.

Nakładem Spółdzielni Wydawniczej „DRUKARZ”.

Druk. „Udziałowa” w Częstochowie, ul. Panny Marji 41.

Żądajcie u każdego sprzedawcy tylko KURJER CZĘSTOCHOWSKI z bezpłatnym dodatkiem powieściowym